

Що то є Есперанто?

Есперанто є се міжнародна, штучно уложена мова, котра істає побіч матерної мови кожного народу і служить для взаємного порозуміння цілих людскости.

Скорим поступом розвиває ся повітний світовий рух. Все більше і більше обмінюють ся народи між собою духовними творами і промисловими виробами. В нинішніх часах коли при помочи комунікації всі народи зближують ся для різних цілей, недостає спільної міжнародної мови даєть ся найбільше відчувати. Зрозуміли се добре культурні народи всіх частин світа, коли так дуже занали ся розширенням Есперанта.

Щоби в прибиженю представити собі розгалужене сеї міжнародної мови, доять агадати, що по всіх більших містах всіх країв, істнує кілька тисяч товариств і клубів, котрі уряджують курси сеї мови окликають в'їди [конгреси] і порозумівають ся між собою по есперантськи. Есперанто має також багату літературу обнимаючи оригінальні твори ві всіх галузей людської творчости, а також численні переклади таких світових письменників і поетів як: Гомер, Віргілій, Шекспір, Лайбніц, Гете, Шіллер, Пушкін, Гоголь, Гюґо, Тургенев, Словацький, Шевченко, Масарик і другі. У всіх частях світа виходять численні есперантські газети, а для самих початкуючих в сеї мові виходить 150 газет. 52 народности послугують ся Есперантом. В Англії, Франції і Німеччині є ся мова обовязковим предметом в середніх школах а навіть в народних. Словом, всі краї і народи як Європи так і Америки поширили ідею інтернаціональної мови і Есперанто іде могутим кроком вперед та в своїм тріумфальнім поході опановує світ.

Ми Українці маємо також людей, котрі щиро займають ся ширенням Есперанта, однак на жаль ми займаємо друге місце по інших народах. Ми заняті послідніми роками над піднесенням себе як на полі економічнім так і суспільнім — політичнім і не мали часу звернути уваги на той великий культурний добуток людства. Друга наша біда в тім, що в нашій народі істнує ще хронічна апатія і ми маємо багато філістерів, котрі помято того мають природний дар до науки. Також європейська війна убиває до решти початки нашого розвитку.

Ми ж робітники не звужаймо на перешкоди, але ставаймо в ряди О. Д. Партії і рівночасно учім ся есперантської мови а тим приокеримо прахид соціалістичного ладу і причинимо ся до здійснення космополітизму. В нинішніх часах новітнє життя вимагає від кожного робітника знання міжнародної мови. Отже хто бажає здійснення ідеї братер-

ства всіх народів; хто бажає поборювати шовінізм, який так страшно нищить народний організм — той повинен все і всюди ширити рівну спільну для всіх міжнародну мову Есперанто.

О користі ві знання сеї мови не потребує говорити, а тільки додам, що она є дуже легонька до науки і найменше граматичний чоловік може скоро і без труду єї навчитися.

По інформації звертати ся до підписаного.

Микола Купчів
389 Alexandra, St.
Sault Ste Marie, Ont.

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

В. Мірасюк з Вінніпегу отримав від своєї сестри зі старого краю лист, з котрого задала браку місця містим тільки уривки. Ова писала була також давніше лист до В. Мірасюка, в котрім доносила, що Москалі спалили в Сокалі одного чоловіка а другому стягли голову. На запитанє брата через що они їм се зробили, она в сій листі дає відповідь. Вилучивши писанє більш родинного характеру лист звучить так:

Скаль, 15 мая 1915.
Дорогий Брате!

... Я тепер маю велику гризоту, бо в нас нема тепер жадної роботи і Гравцко поїхав в Шалером під Львів до будови бараків та нема про них жадної чутка, хоч вже чотири неділі минуло як виїхали в дому.

... Тепер в нас без нашпорту не можна нігде виборатися лад, як те все по-

... Росія тільки садить війська, що ми не маємо спокую. Стоять Москалі по цілім Сокалі і по селах. В одного Неспала (власт. цегольні, зам. ред.) коло нас є їх около 500, а що по других місцях! В кожній хаті і в кожній стодолі они є. Ти не маєш поняття що ми тут маємо.

Хочеш знати за що кинули Москалі Федька Полохала в огонь. Кинули за те, що він сварив ся з ними що они роблять людям збитки. А хлопець Лобаєвому стягли голову за те, що він перебранний утікав і они думали що то австрійський солдат.

У нас померло тепер багато молодих людей. Умерли: Іван Гринюк, Стах Чубрій, Василь Іванець і Кутас Тимко.

Чудасно вістку за нашого брата. На великдень приїхав один чоловік в пліну з Перемишля. Росія забрала ті всі люди що були в Перемишлі; такі бідні що най Бог боронить. Они ішли чечес Сокаль і той сокальський що прийшов то казав, що лежав з нашим братом в шпиталі слабій. Ноги йому дуже кашляв і ніхто їх там не доглядав. Офіцери всі поутікали з Перемишля і все зіставили без нікого. Говорили також ті жовніри, що ті коні котрих перше

били, потім їх викопували, варили і їли, а один кіт коштував 12 коров, як хто мав проші купити. Жовніри ті так були понухли в голоду, що страшно було на них дивити ся.

Косеня Мірасюк.

ДОПИСИ. Віче в Міннеаполіс.

Заходом кількох свідоміших робітників відбулося в Міннеаполіс для 20. червня віче, на котре прибув тов. Гр. Ткачук, організатор У.С.Д.П. з Канади.

В устроюванню віча не обійшлося також і без перешкод, які звичайно слугують ся зі сторони людей, котрим не дуже радий рух робітничий. Іменно проповідник слова (не) правди враз ві своїми прихвостнями намовляли перед вічем людей, щоби ті стереглись, перед соціалістами, та не ішли на віче. Піді однак наклики та страхи не відвернули людей від віча, а противно еще більше цікавих навали, так, що гала наповнилась по береги.

Віче отворив один з місцевих робітників тов. Гр. Федущко, котрого зібрані вибрали рівночасно за председателя. Тов. Федущко в своїм вступнім слові вказав зібраним як колючим є таке віче для робітників, та яку вагіть має для нас робота, котрої підляв ся тов. Гр. Ткачук. По тім у ділив слово тов. Ткачуков.

Тов. Ткачук в своїй 3-годинній промові роз'яснив зібраним теперішній несправедливий лад, як те все по-степенно повставало, та як можна се все знищити. Згадав також про причину теперішньої війни, в чім інтереси она ведеє, та які користі має з сего пролетарят. Не поминув також справи „Самостійної України“, де вказав, що визвіл єї залежить не від Гогенцоллернів, Габсбургів та Романових, а від самих таки робітників, бо ті творять націю, тому повинні подбати про вісьне істнуванє тоїж. А буде се тільки тоді, коли робітництво з'організуєть ся в ряди Соц. Пар. і пзнає хто є його ворогом, а пролетарят то, здобуде самостійність України в повнім того слова значіню. За промову т. Ткачука зібрані нагородили його оплесками. На закінченє сказав тов. Ткачук в який спосіб бореть ся з'організоване робітництво в світі, та завізав зібраних щоб они з'організувались та заснували в себе Український відділ Соц. Парції, котрий мавби бути ворею до просвіщеня умів менше свідомих робітників в Міннеаполіс.

По тім говорив еще тов. Вілоуос за російським мові, котрий як і його тов. передбачив вказав яку цінь має Соц. Пар. та як легко булоби звалити те все що нас гнетє, еслиб ми робітники були з'організовані в Соц. Пар. На закінченє тов.

Федущко припінув зібраним передше згаданий галас заснована відділу, на що присутні згодились. Але по довгій дискусії постановлено задержатись з тим на північше в той приципи, що майже всі бажають вступити в члени відділу є беззастає, тому мусять роз'їхатись на фарми і аж по повороті введуть в житє почате діло.

По тім всім відспівано кілька соціалістичних пісень та подякувавши тов. Ткачукову за його тяжку працю, і прірїкши що не відступлять від вказаної їм дороги, розійшлись одушевлені домі.

П. Ладаненко
секр. віча.

Віче т. Крата в Белю, Альта.

Заходом укр.соц.-дем. відділу в Белю, Альта, відбулося в нашій місцевости для 1-го червня віче, на котрім говорив т. Крат.

Бесідник в своїй більше як двогодинній промові виклав зібраним причини нинішнього безробіт'я і сказав також звідки повстав молох війни, котрий пожер міліони людей в теперішній війні. Далше говорив бесідник про те, як почала народжувати ся буржуазія і як повстав капіталістичний лад, в котрім класа експлуатувачів в хитрий спосіб ограбує несьвідому робітничу класу. Бесідник напівуважав англ. робітників за їх шовіністичне поступованє супроти австрійських і німецьких робітників. Українських робітників вказав, щоби ті, котрі є вже свідомими, старались запаленням війною англійським шовіністам вказати дорогу соціалізму, котра одна тільки може допровадити робітників всіх націй до одного спільного Інтернаціоналу. Ліше в ладі зможе робітництво побороти свого ворога капітал, котрий заважає під своє панованє підлий світ і на услугах котрого стоять платні агенти. Вони настроюють вороже несьвідомим робітникам одної нації проти другої, бо коли робітництво провадить боротьбу між собою, то в той сам час не може бороти ся з капіталістами. Знов свідомі робітники бачуть і осудять такий поступок, який поповняли англійські робітники, наптомовані шовінізмом, відганяючи з роботи своїх братів тому, що сі походять з Австрії або Німеччини. Англійські робітники розбили майнерську організацію 18-го дистрикту на Crows Nest і мають аще уважати себе цивілізованими, коли в них честь нема, не то цивілізації.

При кінці своєї бесіди представив зібраним т. Крат що багато робітників нищать себе як морально так і матеріально через надмірне уживанє алкоголічних напиків і звязав прибутки себе цивілізованими, щоби на 21-го липня всі ті, котрі мають право голосованя, голосували за замкненєм бар і за заборо-

ною продажі алкоголю.

Зібрані нагородили бесідника за його щиро промову гучними оплесками і вдоволені розійшли ся домі.

П. Рошко.

ВИЙШЛА З ДРУКУ

Збірка поезій П. Крата п. 3.

„За землю і волю“!

Ціна книжки 25п.

Замовленя піліть до:

ROBOTCHYJ NAROD

Box 3858 Winnipeg, Man.

Зміна адреси

Отсим повідомляю всіх, що я переніс робітню в 117 McGregor St. на 450 Burrows Ave. і прошу всіх зголошуватись на нову низше подану адресу:

Sam Morochowsky, Plumber - Electrician & Gramophone Repairer
450 BURROWS AVE. Winnipeg.

Русько - німецький шпиталь Dr. G. Kalichman-a

Спеціальне ліченє хоріб венеричних сифіліс, трипер і други хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних.

Найновіше і найпевніше ліченє сифіліс „903“ проф. Ерліха. Ліченє полового бевсилія, ліченє електрикою. Ліч-рства являють ся по кожному з надійним зацелю.

OFFICE & HOSPITAL
453 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone: St. John 1772.

До відома усім російським підданям

НОВИЙ ДВОШРУБОВИЙ ПОЧТОВИЙ ПАРОВЕЦЬ „ЦАРИЦЯ“

відплине з Нью-Йорку просто до АРХАНГЕЛЬСКА

в суботу 22-го мая 1915 р.

ІЗДА БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ.

Ціна з Нью-Йорку до Архангельська

\$48.00.

Слідуючі парівці з Нью-Йорку:

„ЦАРЬ“ — 5-го червня, „ДВИНСК“ — 19 червня.

Парівці Російсько-Американської Лінії є одинокі, що їдуть до АРХАНГЕЛЬСКА цілком безпечно, ПОЗА ВОЄННОЮ ЗОНОЮ; ТОЖ ПОДРОЖ ЦІЛКОВИТО БЕЗПЕЧНА.

З РОСІЇ

можуть приїхати усі кобїти, діти і чоловіки, котрі увільнені від війська і мають паспорт.

За інформаціями звертайтесь до наших агентів або до:

A. E. JOHNSON & CO Gen. Pass

Agts. 37 B way, NEW YORK, N. Y.

Якість кави

пзнаєть ся після її смаку, запаху і аромі.

FRANCK-A ЦУКОРІЯ

СЛАВНИЙ ДО КАВИ ДОДАТОК З

ТАЙНОЮ

ТОГО ДОБРОГО

СМАКУ І АРОМУ

Можете все мати каву доброю, асїкатною і багатую в смак і запах по перемішаню

FRANCK-A ЦУКОРІЯ

СЛАВНОГО ДОДАТКУ ДО КАВИ.

Питаєте Вашого гросерника о Franck-a цукорію в квадратних пачках.

Кожда пачка має нашу охоронну марку „кавовий млянок“

HEINR. FRANCK SOHNNE & CO.

Амер. філія фірми Heinr. Franck, Soehne, Ludwigsburg Німеччина.

Flushing New York.

TRADE-MARK.

СМАКУ І АРОМУ

Можете все мати каву доброю, асїкатною і багатую в смак і запах по перемішаню

FRANCK-A ЦУКОРІЯ

СЛАВНОГО ДОДАТКУ ДО КАВИ.

Питаєте Вашого гросерника о Franck-a цукорію в квадратних пачках.

Кожда пачка має нашу охоронну марку „кавовий млянок“

HEINR. FRANCK SOHNNE & CO.

Амер. філія фірми Heinr. Franck, Soehne, Ludwigsburg Німеччина.

Flushing New York.

TRADE-MARK.

СМАКУ І АРОМУ

Можете все мати каву доброю, асїкатною і багатую в смак і запах по перемішаню

FRANCK-A ЦУКОРІЯ

СЛАВНОГО ДОДАТКУ ДО КАВИ.

Питаєте Вашого гросерника о Franck-a цукорію в квадратних пачках.

Кожда пачка має нашу охоронну марку „кавовий млянок“

HEINR. FRANCK SOHNNE & CO.

Амер. філія фірми Heinr. Franck, Soehne, Ludwigsburg Німеччина.

Flushing New York.

TRADE-MARK.

СМАКУ І АРОМУ